

UZASADNIENIE

Realizując strategię rozwoju i przekształceń spółek, sektora elektroenergetycznego Rada Ministrów przyjęła w dniu 28 marca 2006 r. „Program dla elektroenergetyki”.

„Program dla elektroenergetyki” oraz podjęte na jego podstawie decyzje Ministra Skarbu Państwa, przewidują realizację konsolidacji pionowej spółek sektora elektroenergetycznego w czterech grupach energetycznych:

- 1) Polska Grupa Energetyczna S.A. na bazie PSE, BOT, ZEDO i 8 spółek dystrybucyjnych,
- 2) Grupa Południe na bazie PKE S.A., Enion S.A., Energia-Pro Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrowni Stalowa Wola S.A.,
- 3) Grupa Północna na bazie Zespołu Elektrowni Ostrołęka S.A. i Koncernu Energetycznego ENERGA S.A.,
- 4) Grupa Centralna na bazie Spółki Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., Elektrowni Kozienice S.A. i ENEA S.A.

Dla trzech grup, poza Polską Grupą Energetyczną, Zespół Sterujący do spraw realizacji Programu dla elektroenergetyki przyjął następujący model konsolidacji:

- Skarb Państwa wraz z konsolidowanymi w ramach grupy przedsiębiorstwami energetycznymi, będącymi jednoosobowymi spółkami Skarbu Państwa, zawiązują spółkę, zwaną dalej „Spółką Konsolidującą” z kapitałem zakładowym 500 000 zł, w którym Skarb Państwa obejmie 51% kapitału zakładowego, a Spółka Konsolidująca posiada status państwowej osoby prawnej,
- Skarb Państwa wnosi na podwyższenie kapitału Spółki Konsolidującej do 85% akcji każdego z przedsiębiorstw energetycznych objętych konsolidacją w ramach tej Grupy w zamian obejmując jej akcje.

Dla powołania Polskiej Grupy Energetycznej S.A. przyjęto następujący model:

- PSE S.A. założyła spółkę specjalnego przeznaczenia PGE Energia S.A.,
- Skarb Państwa wniósł na podwyższenie kapitału zakładowego tej Spółki do 85% akcji ZEDO oraz Zakładów Energetycznych (do 15% akcji zostanie udostępnione nieodpłatnie pracownikom),
- Skarb Państwa wnosi na podwyższenie kapitału zakładowego PSE S.A. po 85% akcji BOT Górnictwo i Energetyka S.A. i PGE Energia S.A.,
- PSE S.A. dokonuje podziału przez wydzielenie majątku sieci przesyłowych dojednoosobowej spółki Skarbu Państwa PSE Operator S.A. (wydzielenie OSP),
- PSE S.A. uzyskuje docelową strukturę i zmienia nazwę na Polską Grupę Energetyczną S.A.

Model tworzenia PGE S.A. jako powiązany z wydzieleniem majątku Operatora Sieci Przesyłowych jest różny od pozostałych modeli tworzenia grup energetycznych i wymaga odrębnego uregulowania odnośnie do zagwarantowania możliwości objęcia akcji PGE S.A. (spółki której akcje są przewidziane do publicznego obrotu) przez uprawnionych pracowników w rozumieniu ustawy.

Przyjęty model konsolidacji kapitałowej przewiduje powstanie struktur holdingowych, w których spółki konsolidujące będą poddane w przyszłości procesowi prywatyzacji przez zaoferowanie akcji Skarbu Państwa w ofercie publicznej. Konsolidowane przedsiębiorstwa energetyczne, w których uprawnieni pracownicy posiadają akcje lub uzyskają prawo do otrzymania nieodpłatnie akcji, nie będą podlegały procesom prywatyzacji, a zatem ich akcje nie będą zbywane przez Skarb Państwa.

Uprawnieni pracownicy jako akcjonariusze tych spółek będą posiadać pełnię praw korporacyjnych, w tym między innymi do dywidendy, jednakże ich akcje nie będą przedmiotem rynkowego obrotu, co uniemożliwi swobodne zbywanie i nabywanie akcji.

Strona Społeczna reprezentowana przez Związki Zawodowe działające w przedsiębiorstwach energetycznych w trakcie konsultacji i spotkań infor-

macyjnych zorganizowanych w ramach wdrażania „Programu dla elektroenergetyki” kategorię uzależnia prowadzenie jakichkolwiek działań zmierzających do realizacji „Programu.... ” od:

- przedstawienia wiążących ustaleń dotyczących nieodpłatnego wydania akcji spółek konsolidujących grup energetycznych w miejsce posiadanych akcji, praw do akcji lub ekspektatywy prawa do akcji w spółkach konsolidowanych stanowiących podmioty zależne w strukturach grup,
- ustalenia parytetów zamiany akcji.

Wobec powyższego, rozwiązaniem problemu zapewnienia płynności, a tym samym rynkowego ustalania wartości akcji objętych nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników, jest umożliwienie alternatywnego objęcia przez uprawnionych akcji spółek konsolidujących w miejsce akcji lub praw do otrzymania akcji spółek konsolidowanych.

Procedura w świetle obowiązujących przepisów prawa może być zrealizowana przez transakcję zbycia w drodze zamiany akcji lub w trybie podwyższenia kapitału i objęcia akcji spółki konsolidującej w zamian za aport w postaci akcji przedsiębiorstwa energetycznego.

Przeprowadzenie takiej operacji, byłoby możliwe po upływie dwuletniego zakazu obrotu akcjami objętymi nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników, wymaga zachowania przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz powoduje powstanie obowiązku podatkowego po stronie pracowników z tytułu zbycia akcji objętych nieodpłatnie.

Powyższe sprawia, że nie jest możliwe określenie parytetu zamiany akcji pracowniczych na dzień konsolidacji, zatem realizacja zamiany wymagałaby sporządzenia odrębnych wycen na dzień przeprowadzenia operacji.

Skutkiem tych uwarunkowań, ustalenie parytetu zamiany akcji będzie obciążone skutkami działalności gospodarczej konsolidowanych podmiotów, restrukturyzacji i innych działań organizacyjnych w ramach konsolidowanej grupy, co jest niezgodne ze zgłoszonymi w trybie konsultacji żądaniem Strony Społecznej, może być przedmiotem spraw sądowych z powództwa uprawnionych oraz być źródłem konfliktów społecznych.

Spełnienie warunków zgłoszonych przez Stronę Społeczną w ramach obowiązujących przepisów prawa, jak wynika z powyżej przedstawionej argumentacji, nie jest zatem możliwe.

W spółkach konsolidowanych nieodpłatne nabywanie przez uprawnionych pracowników akcji tych spółek odbywać się będzie, na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.).

Po wniesieniu akcji spółek energetycznych i innych (kopalnie węgla kamiennego i brunatnego) do spółek konsolidujących, uprawnieni pracownicy uzyskają alternatywnie prawo do nieodpłatnego otrzymania akcji spółek konsolidujących do których te akcje zostały wniesione.

Wniesienie akcji spółek konsolidowanych na pokrycie kapitału zakładowego spółki konsolidującej należy uznać za zbycie pierwszych akcji na zasadach ogólnych, w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.), czego skutkiem jest powstanie obowiązku nieodpłatnego udostępnienia akcji uprawnionym pracownikom spółek konsolidowanych na podstawie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji lub niniejszej ustawy.

W przypadku konsolidacji Grupy Południowej, Północnej i Centralnej uprawnieni składają oświadczenia w sprawie wyboru, czy chcą otrzymać akcje spółki konsolidującej w zamian za akcje spółki konsolidowanej. Złożenie oświadczeń oraz odpowiednie udostępnienia nastąpią niezwłocznie po upływie terminów określonych w ustawie, co prowadzi do zakończenia procesu zamiany akcji zgodnie z oczekiwaniem Strony Społecznej.

W przypadku spółek, których akcje już zostały wniesione lub spółek, których akcje zostały już udostępnione uprawnionym w wyniku zdarzeń mających miejsce w przeszłości, po wniesieniu akcji tych spółek do spółki konsolidującej pracownicy uprawnieni mogą wyrazić wolę zamiany tych akcji ze Skarbem Państwa (prawa do tych akcji) na akcje (prawo do akcji) spółki konsolidującej (dotyczy spółek grupy BOT Górnictwo i Energetyka S.A., PGE Energia S.A. oraz Południowego Koncernu Energetycznego S.A.).

W przypadku konsolidacji Polskiej Grupy Energetycznej S.A. spółkami konsolidującymi w rozumieniu ustawy są BOT Górnictwo i Energetyka S.A. oraz PGE Energia S.A. Pracownicy spółek konsolidowanych, to jest ZEDO i 8 spółek dystrybucyjnych oraz kopalni i elektrowni Grupy BOT GiE S.A., o ile wyrażą taką wolę, odpowiednio zamieniają lub otrzymują akcje spółek konsolidujących. Celem umożliwienia otrzymania przez uprawnionych pracowników akcji Polskiej Grupy Energetycznej, a jednocześnie niedopuszczenia do zakłóceń przy wydzielaniu majątku sieciowego do Operatora Sieci Przesyłowej, który z mocy ustawy – Prawo energetyczne ma pozostać w wyłącznym władaniu Skarbu Państwa, zawarty został przepis art. 10 zobowiązujący ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa do realizacji połączenia spółek konsolidujących PGE Energia i BOT – Górnictwo i Energetyka S.A. z PGE S.A. powstałą po zmianie nazwy PSE S.A. Przed połączeniem a po uprzednim wniesieniu przez Skarb Państwa 85% akcji wyżej wymienionych spółek do PSE S.A. a następnie jej podziału z jednoczesną zmianą nazwy na Polska Grupa Energetyczna S.A. uprawnieni pracownicy otrzymują akcje PGE S.A. na zasadach określonych w przepisach Ksh w zamian za majątek przeniesiony na PGE S.A. w drodze połączenia. Połączenie eliminuje z obrotu prawnego spółki konsolidujące PGE Energia S.A. i BOT GiE S.A. co dodatkowo wpłynie na usprawnienie zarządzania grupą kapitałową PGE S.A.

Prawo do otrzymania akcji w spółkach konsolidujących powstaje po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału tych spółek w drodze wniesienia aportem akcji odpowiednich spółek konsolidowanych.

Stosunek wymiany akcji zostaje ustalony w oparciu o wyceny wartości rynkowej spółek sporządzone na potrzeby konsolidacji grup energetycznych.

Uprawnionymi są osoby fizyczne zgodnie z postanowieniami ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji na zasadach tam określonych.

Preferowany przez spółki model aportowego wydzielenia OSD jest neutralny dla procesu udostępniania i zamiany akcji spółek konsolidowanych.

Karencja w obrocie akcjami (nie dotyczy procedury wymiany akcji) wynosi 2 lata.

Liczba akcji spółek konsolidujących wydanych w zamian za akcje spółek konsolidowanych przeznaczone do udostępnienia uprawnionym pracownikom nie przekroczy 15% ogólnej liczby akcji, które posiada Skarb Państwa w tych spółkach, co jest spójne z ogólnymi zasadami nieodpłatnego udostępnienia akcji określonymi w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji. W przypadku gdy po ustaleniu stosunku zamiany akcji na podstawie wyceny wartości rynkowej spółek liczba akcji przeznaczonych do objęcia przez uprawnionych w spółce konsolidującej mogłaby przekroczyć 15% liczby jej akcji, zostanie przeprowadzona proporcjonalna redukcja.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

I. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Zakres podmiotowy konsolidacji sektora elektroenergetycznego został ustalony przez Radę Ministrów w przyjętym Programie dla elektroenergetyki. Ustalenie spółek konsolidujących i konsolidowanych, objętych regulacją ustawy proponuje się również pozostawić w kompetencjach Rady Ministrów i określić ich w drodze rozporządzenia.

Projektowana regulacja oddziałuje na spółki sektora elektroenergetycznego z udziałem Skarbu Państwa, w tym w szczególności na:

- spółki konsolidujące:
  - 1) ENERGA spółka akcyjna z siedzibą w Gdańsku,
  - 2) PGE Energia spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie,
  - 3) Energetyka Południe spółka akcyjna z siedzibą w Katowicach,
  - 4) PROEN spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu,
  - 5) BOT Górnictwo i Energetyka spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi,
- spółki konsolidowane:
  - 1) Zespół Elektrowni Ostrołęka spółka akcyjna z siedzibą w Ostrołęce,
  - 2) Koncern Energetyczny ENERGA spółka akcyjna z siedzibą w Gdańsku,
  - 3) ENEA spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu,
  - 4) Lubelski Węgiel „Bogdanka” spółka akcyjna z siedzibą w Puchaczowie,
  - 5) ENION spółka akcyjna z siedzibą w Krakowie,
  - 6) EnergiaPro Koncern Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą we Wrocławiu,
  - 7) Elektrownia Stalowa Wola spółka akcyjna z siedzibą w Stalowej Woli,

- 8) Południowy Koncern Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Katowicach,
- 9) Elektrownia „Kozienice” spółka akcyjna z siedzibą w Świerżu Górnym,
- 10) Zespół Elektrowni Dolna Odra spółka akcyjna z siedzibą w Nowym Czarnowie,
- 11) Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko-Kieleckiego spółka akcyjna z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej,
- 12) Zakład Energetyczny Białystok – spółka akcyjna z siedzibą w Białymstoku,
- 13) Zamojska Korporacja Energetyczna spółka akcyjna z siedzibą w Zamościu,
- 14) Zakład Energetyczny Warszawa-Teren spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie,
- 15) Lubelskie Zakłady Energetyczne spółka akcyjna z siedzibą w Lublinie,
- 16) Rzeszowski Zakład Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Rzeszowie,
- 17) Łódzki Zakład Energetyczny spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi,
- 18) Zakład Energetyczny Łódź-Teren spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi,
- 19) BOT Elektrownia Turów spółka akcyjna z siedzibą w Bogatyni,
- 20) BOT Elektrownia Opole spółka akcyjna z siedzibą w Brzeziu k. Opola,
- 21) BOT Elektrownia Bełchatów spółka akcyjna z siedzibą w Rogowcu,
- 22) BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów spółka akcyjna z siedzibą w Rogowcu,
- 23) BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Turów spółka akcyjna z siedzibą w Bogatyni.

II. Konsultacje projektu

Projekt ustawy był konsultowany przez stronę społeczną, reprezentowaną przez związki zawodowe, działające w przedsiębiorstwach elektroenergetycznych. Przedstawiły one w trakcie konsultacji dwa warunki prowadzenia działań konsolidacyjnych w przemyśle elektroenergetycznym:

- wiążące ustalenia dotyczące nieodpłatnego wydania akcji spółek konsolidujących grup energetycznych w miejsce posiadanych akcji, praw do akcji lub ekspektatywy prawa do akcji w spółkach konsolidowanych stanowiących podmioty zależne w strukturach grup,
- ustalenie parytetów zamiany akcji.

Zdaniem Ministerstwa Skarbu Państwa spełnienie ww. postulatów strony społecznej w ramach obowiązujących przepisów prawa nie jest możliwe – argumentacja takiego stanowiska znajduje się w uzasadnieniu.

Ponadto w ramach konsultacji społecznych projekt ustawy został opublikowany na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa oraz skierowany do zaopiniowania przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych,
- 5) Konfederację Pracodawców Polskich,
- 6) Krajową Izbę Gospodarczą,
- 7) Business Centre Club,
- 8) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 9) Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji społecznych przez osoby fizyczne – pracowników spółek oraz organizacje pracowników działające w spółkach objętych procesem konsolidacji oraz organizacje pracodawców branży energetycznej były przedmiotem uzgodnień w ramach prac Trójstronnych

Zespołów do spraw Branży Energetycznej oraz do spraw Branży Węgla Brunatnego.

Strona Społeczna zaakceptowała, co do zasady, regulacje zaproponowane w projektowanej ustawie, zastrzegając jednocześnie, że warunkiem ostatecznego zaakceptowania przez nią projektu ustawy jest uwzględnienie w projekcie następujących postulatów:

- Strona Społeczna nie zaakceptowała faktu wykreślenia art. 11 projektu, wskazując, że oczekiwanym rozwiązaniem kwestii obowiązku podatkowego jest odroczenie terminu wymagalności podatku dochodowego od osób fizycznych dopiero z chwilą zbycia akcji na osoby trzecie.
- Strona Społeczna zakwestionowała przepis art. 3 ust. 2 projektu ustawy proponując, aby dla ustalenia ilości akcji spółki konsolidującej na zaspokojenie zamiany akcji lub prawa do akcji na akcje spółek konsolidowanych wprowadzić następującą korektę:
„przyjętą do obliczeń wartość rynkową spółki konsolidującej zwiększa się o wartość akcji zadeklarowanych w drodze oświadczeń do zamiany (85% akcji będących własnością Skarbu Państwa plus akcje zadeklarowane do zamiany)”.
- Strona Społeczna i Pracodawców nie zaakceptowała braku w projekcie ustawy regulacji szczególnej dotyczącej zasad konwersji akcji w spółce BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów S.A. i BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Turów S.A. Zdaniem strony społecznej konieczność wprowadzenia takiej szczególnej regulacji wynika przede wszystkim z niekorzystnych skutków utworzenia w przeszłości rezerw rekultywacyjnych, które obniżają wartość akcji BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów S.A. i BOT Kopalnia Węgla Brunatnego Turów S.A.

III. Skutki wprowadzenia regulacji

- 1) Projektowana ustawa obciąży budżet państwa w związku, z planowanym zwolnieniem podatkowym dotyczącym zbywania przez uprawnionych pracowników akcji nabytych w wyniku wymiany akcji, na podstawie projektowanej ustawy. Ustalenie wysokości uszczuplenia

wpływów budżetu państwa z tego tytułu jest obecnie niemożliwe do oszacowania z powodu braku wycen wartości rynkowej akcji, które mają być sporządzane przez spółki oraz niezakończony procesu konsolidacji spółek, czego skutkiem jest brak możliwości określenia liczby akcji jakie będą przeznaczone do udostępnienia uprawnionym pracownikom. Nieznana jest także liczba uprawnionych pracowników, którzy podejmą decyzje o wymianie nabytych przez siebie nieodpłatnie akcji spółek konsolidowanych na akcje spółek konsolidujących.

- 2) Do ustalenia stosunku wymiany akcji użyte zostaną wyniki wycen wartości rynkowej spółek sporządzone na potrzeby konsolidacji sfinansowane przez podmioty uczestniczące w konsolidacji.
- 3) Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.
- 4) Projektowana ustawa uwzględnia możliwość wyboru ze strony uprawnionych pracowników prawa do skorzystania z prawa do objęcia akcji w przedsiębiorstwie energetycznym lub spółce konsolidującej. Uspołecznienie procesu przekształceń własnościowych oraz zdobycie poparcia związków zawodowych dla tego typu działań przyczyni się do wzrostu konkurencyjności polskiego sektora elektroenergetycznego. Bowiern tylko świadome współdziałanie właściciela – Skarbu Państwa oraz przyszłych współwłaścicieli – pracowników, pozwoli na utworzenie w Polsce silnych, efektywnie zarządzanych i konkurencyjnych podmiotów, które będą musiały stawić czoła dużym i zasobnym finansowo europejskim holdingom energetycznym. Łączną wartość nominalną akcji udostępnionych nieodpłatnie i planowanych do nieodpłatnego udostępnienia oszacować można na 1 440 308 170 zł. Liczbę uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji oszacować można na ok. 117 227.
- 5) Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

IV. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Informacja dotycząca podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

W trakcie prac nad projektem ustawy o zasadach nieodpłatnego nabywania od Skarbu Państwa akcji przez uprawnionych pracowników w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego, zasadach zamiany posiadanych przez nich akcji oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zainteresowanie pracami nad nim zgłosiły w trybie ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, następujące podmioty:

- 1) BOT Górnictwo i Energetyka S.A. – zgłoszenie z dnia 23.03.2007 r. i 6.04.2007 r.,
- 2) Secus Asset Management S.A. – zgłoszenie z dnia 28.03.2007 r.,
- 3) Nowacki Marek – zgłoszenie z dnia 30.03.2007 r.,
- 4) Penton Holdings sp. z o.o. – zgłoszenie z dnia 30.03.2007 r.,
- 5) Marek Fidelus – zgłoszenie z dnia 10.04.2007 r.,
- 6) Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych – zgłoszenie z dnia 23.04.2007 r.,
- 7) Mariusz Guła – zgłoszenie z dnia 23.04.2007 r.,
- 8) Franciszka Targosz – zgłoszenie z dnia 23.04.2007 r.,
- 9) Małgorzata Derkacz – zgłoszenie z dnia 23.04.2007 r.,
- 10) Renata Guła-Grabowska – zgłoszenie z dnia 23.04.2007 r.